

Respectar el planeta

El mes d'octubre passat vaig tenir l'ocasió de participar en un acte a Begur per parlar de la gestió del territori i debatre si s'estava tractant correctament. Parteixo de la base que, al llarg de les últimes dècades, el tractament urbanístic que s'ha fet del territori en general i del litoral mediterrani en particular és tot menys afalagador. Els factors que han contribuït a aquest resultat són variats, però, ara, voldria posar l'accent en el que es troba en el rerefons de la qüestió.

Aquesta circumstància

em dóna peu a expressar unes idees molt genèriques que transcendeixen àmpliament el cas de la Costa Brava i són per parlar del tractament a què hem sotmès el planeta. I per això haig de començar citant no menys que la Bíblia. En efecte, al Gènesi consta que Déu, al paradís, va dir a l'home i a la dona: sigueu fructífers, multipliqueu-vos, ompliu la Terra i sotmeteu-la (o domineu-la, segons altres traduccions). I es veu que, això últim, ens ho hem agafat al peu de la lletra, però el cas és que estem embarcats en la gran nau que és el planeta, el qual, segons la hipòtesi Gaia, és un grandíols sistema format per components físics, químics, biològics i humans que cal preservar per tal de mantenir les condicions de vida. És un sistema en equilibri inestable, sotmès a reiterats canvis i subsegüents reequilibris. Passa, però, que des de fa un temps, la capacitat dels humans de deixar empremtes en el territori és molt alta i s'hi afegeix una demografia que sembla que tendeix cap a un creixement il·limitat. Tot plegat fa que estiguem posant en perill aquesta relativa harmonia general quant a l'estat de la Terra. Hem traspassat uns límits que haurien d'haver estat infranquejables. En efecte, a conseqüència de la desconsideració amb què l'espècie humana ha tractat el planeta estem arribant a un desequilibri perillós, perquè pot arribar a ser irreversible i que afecti greument la raça humana. El canvi climàtic és una de les seqüeles.

Encara que fos

inconscientment, hem actuat amb prepotència i també com si el planeta no tingués límits, i, justament, hem topat amb la finitud de la Terra. Per tant, cal canviar radicalment l'actitud que hem estat mantenint fins ara i s'ha de convertir en respecte. Crec que aquesta és la idea clau: ni sotmetre ni dominar, sinó respectar el gran hàbitat en el qual ens ha tocat viure. Es tradueix en el concepte d'ecologia. Ens en donen exemple les civilitzacions antigues, quan manifesten respecte a la mare Terra, i també religions i filosofies asiàtiques. Tampoc es tracta, però, de defensar un concepte conservador i patrimonial del territori. Bé, doncs, l'espècie humana no s'ha de considerar, en absolut, la reina del planeta, ni el centre de res. Necessitem una bona dosi d'humilitat. Hi ha quatre descobriments que han esdevingut advertències de la saviesa enfront del narcisisme de l'ésser

humà: l'assalt còsmic de Copèrnic, el cop biològic de Darwin, l'atac psicològic de Freud i el cop físic d'Einstein (citats per L. Rojas Marcos, 1992).

A part d'això, que situa els humans en el lloc real que ens pertoca, som la punta de llança del procés evolutiu, el punt de màxima complexitat, exemplificat en el cervell humà. I és precisament el que ens ha permès arribar a un nivell tecnològic tan avançat que ha fet possible oblidar el que seria raonable per tal de conservar la Terra en bones condicions. En definitiva, la tecnologia ha passat al davant del pensament, i és aquesta actitud prepotent la que ha propiciat que maltractéssim el planeta.

Publicat a:

-Avui 21-12-2010 Pàgina 29

Font del document:

http://www.elpunt.cat/noticia/article/7-vista/8-articles/347551-respectar-el-planeta.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mесOpini%C3%B3&utm_source=rss&utm_medium=mесOpini%C3%B3&utm_campaign=rss